

Колісникова Г. В.,

кандидат юридичних наук, асистент
кафедри цивільного права № 2 Націо-
нального юридичного університету
імені Ярослава Мудрого

ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВИ ЗА ШКОДУ, ЗАВДАНУ ПІДПРИЄМЦЮ (ФІЗИЧНІЙ АБО ЮРИДИЧНІЙ ОСОБІ)

Держава, самостійний та особливий суб'єкт цивільних право-
відносин. Відповідно до ст. 174 ЦК України держава відповідає за

своїми зобов'язаннями своїм майном, крім майна, на яке не може бути звернено стягнення. Крім цього, необхідно визначити поняття саме цивільно-правової відповідальності держави – це межі безпосередньо охоронюваного правовідношення та реалізація уповноваженими органами санкцій правової норми, яка передбачає позбавлення окремих майнових прав правопорушника та обтяження його додатковими обов'язками, які мають на меті відновлення порушеного права потерпілої особи також можливість застосування мер державного примусу. Розглядаючи питання цивільно-правової відповідальності держави за шкоду, завдану підприємцю, ми можемо звернути увагу на ст. 1166 ЦК України де зазначено, що майнова шкода, завдана неправомірними рішеннями, діями чи бездіяльністю особистим немайновим правам фізичної або юридичної особи, відшкодовується в повному обсязі особою, яка її завдала. Яким же чином держава вступає в цивільні правовідносини з підприємцями (фізичними або юридичними особами), на нашу думку держава може виступати, як публічний підприємець; як суб'єкт, який відповідає за прийняття чинних нормативно-правових актів; як суб'єкт, який реалізує свої адміністративні функції. У публічного підприємця (держава) такі ж права і обов'язки як і у приватного підприємця (фізичної або юридичної особи), ця точка зору підтверджується працями таких видатних вчених-цивілістів В. А. Покровського, Г. Ф. Шершеневича та інших. Держава, як суб'єкт цивільних правовідносин, який відповідає за прийняття чинних нормативно-правових актів, не виступає на стороні підприємця (фізична або юридична особа) але своїми діями, безпосередньо через свої органи повинна забезпечити прийняття чинних нормативно-правових актів.

Держава, як суб'єкт, який реалізує адміністративні функції. Підприємці (фізичні або юридичні особи) стикаються з певними труднощами при відшкодуванні шкоди, завданою державою. На нашу думку цивільно-правова відповідальність держави повинна бути пропорційно цивільно-правової відповідальності підприємця (фізичної або юридичної особи).